

OBSAH

Zápas o zmysel a podobu SND (1920 – 1938)	
Prológ Bedřicha Jeřábka	7
Vláda Družstva SND, čiže priznanie bezvládia	25
Bratislavské roky Oskara Nedbala	50
SND za Václava Jiříkovského	79
Valse triste 1930	88
Interregnum Karla Nedbala	99
Antonín Drašar proti všetkým	102
Epilóg neukončeného zápasu	158
Poznámky	166
Dokumenty 1920 – 1932	
Zápas o zmysel a podobu SND (1920 – 1938)	
Úvodom	182
Dokumenty	
Rok 1919	
1. 14. 5. List ministra ČSR s plnou mocou pre správu Slovenska Dr. Viktorovi Duškovi a Dr. Ladislavovi Kosovovi o prenájme bratislavského mestského divadla.	184
2. 21. 9. Bedřich Jeřábek oznamuje mestskej rade v Bratislave, že má povolenie čs. vlády a žiada uvoľniť divadlo.	185
3. 22. 9. Oznam B. Jeřábka mestskej rade v Bratislave, že ohlásený cyklus štrnástich predstavení absolvuje od 1. – 14. novembra 1919.	185
4. 12. 10. Formálna žiadosť B. Jeřábka mestskej rade v Bratislave o udelenie práva používať divadlo.	186
5. ? Žiadosť B. Jeřábka o písomné povolenie používať divadelnú budovu v Bratislave.	187
6. 26. 11. Výzva správy DSND upisovať podiely DSND.	187
7. 27. 12. Evanjelický biskup Samuel Zoch žiada Dr. Viktora Duška, aby mesto Bratislava zakúpilo aspoň desať podielov DSND.	189
Rok 1920	
8. 6. 1. Súhlas DSND so zmluvou, ktorú uzavrelo s mestom Bratislavou o zapožičaní divadelnej budovy.	190
9. 28. 2. Zmluva o prenajatí divadla medzi majiteľom mestom Bratislavou a Družstvom SND.	190
10. 3. 3. Podrobný rozpis úpravy (zvýšenia) cien vstupeniek do SND predkladá DSND mestskému zastupiteľstvu v Bratislave.	202
11. 3. 3. Žiadosť DSND mestskému zastupiteľstvu v Bratislave o zvýšenie vstupného v SND o 30%.	203
12. 15. 3. Oznámenie mestskej rady o vzniku DSND a možnosti upisovať podiely DSND.	204
13. 13. 5. Rozhodnutie mestskej rady o rozdelení sezóny 1920/21 medzi nemeckým, maďarským a československým divadlom.	204
14. 6. 6. Obežník ministra ČSR s plnou mocou pre správu Slovenska o zákaze robiť posmech zo žandárov v divadelných hrách.	206

15. 27. 7.	DSND žiada mestskú radu v Bratislave, aby uhradila zo svojich prostriedkov poplatky za plyn a elektrinu za prvú sezónu.	206
16. 8. 8.	Poďakovanie DSND mestskej rade za zapožičanie kulis pre Smetanovu Libušu z fundusu mestského divadla.	207
17. 27. 11.	Potvrdenie Družstva SND, že mestská rada v Bratislave zakúpila desať podielov Družstva SND.	208
18. 6. 12.	Ministerstvo školstva a národnej osvety v Prahe udeľuje druhý mimoriadny štátny príspevok Družstvu SND.	209
Rok 1921		
19. 27. 1.	Žiadosť DSND o predĺženie sezóny SND mestskej rade v Bratislave.	210
20. 11. 2.	Návrh prof. Eduarda Krajňáka na vytvorenie slovenskej hereckej spoločnosti.	211
21. 21. 2.	Pohľad J. Borodáča na slovenské divadlo v liste Dr. Vavrovi Šrobárovi.	211
22. 12. 3.	Úradná správa referátu MŠaNO pre Slovensko v Bratislave pre ministra v Prahe o stave SND.	213
23. 2. 7.	List Aloisa Jiráka Družstvu SND.	216
24. 14. 8.	Výzva Všetkým verným Slovákom a Čechom na podporu SND v Bratislave.	217
25. 8.	Výzva Družstva SND – Propagačný výbor – na podporu Jiráskovho fondu v prospech Slovenského národného divadla.	219
26. 26. 9.	Riaditeľ Bedřich Jeřábek podáva správu Družstvu SND o stave divadla.	220
27. 21. 10.	Správa referátu MŠaNO v Bratislave Prezidiu MŠaNO v Prahe o stave Slovenského národného divadla.	226
28. 21. 11.	DSND žiada mestskú radu v Bratislave o predĺženie divadelnej sezóny SND o „ďalších päť mesiacov“.	229
29. 12. – 14. 12.	Výťah zo zápisnice zo zasadnutia riadneho valného zhromaždenia zastupiteľského zboru mesta Bratislavy o predĺžení divadelnej sezóny SND a udelení podpory SND.	229
30. 14. 12.	MŠaNO v Prahe žiada od Ministerstva s plnou mocou pre správu Slovenska správu o riešení divadelnej otázky v Bratislave; prihovára sa za riešenie výhodné pre SND, pričom chce, aby sa uspokojili aj nároky menších v meste.	230
Rok 1922		
31. 26. 4.	Odpoveď B. Jeřábka na list Družstva SND, v ktorom je obvinený, že porušuje svoje povinnosti a poškodzuje záujmy SND.	231
32. 17. 9.	Slovenské národné divadlo informuje MŠaNO v Prahe a vyslovuje požiadavky na štátny príspevok.	232
33. 7. 10.	Družstvo SND žiada referát MŠaNO o zoznam škôl, ktorým by mohlo poskytnúť voľné vstupenky na činoherné predstavenia.	234
Rok 1923		
34. 2. 1.	Abecedný zoznam členov Družstva SND.	234
35. 5. 2.	Správa referátu MŠaNO o stave SND v Bratislave pre MŠaNO v Prahe.	243
36. 13. 2.	List MŠaNO výboru Družstva SND; kritika jeho práce.	247
37. 14. 2.	Stanovisko MŠaNO v Prahe k bilancii Družstva SND a k žiadosti o prevedenie sanácie.	248
38. 20. 2.	Udelenie slovenskej dramatickej ceny a určenie poroty.	251
39. 7. 3.	Odpoveď referátu MŠaNO na telegram MŠaNO v Prahe o udelení slovenskej dramatickej ceny.	251
40. 14. 3.	Porota pre udelenie slovenskej dramatickej ceny a účasť slovenských porotcov v nej.	252
41. 26. 3.	Správa referátu MŠaNO o kríze SND v Bratislave pre MŠaNO v Prahe.	253

42. 28. 3. Správa referátu MŠaNO o schôdzi Družstva SND, ktorá sa konala dňa 28. marca 1923.	257
43. 17. 4. Správa referátu MŠaNO o schôdzi Družstva SND a o sanácii divadla pre MŠaNO v Prahe.	261
44. 24. 5. Prednosta prezídia MŠaNO píše prednostovi referátu MŠaNO o pripravovanej zmluve s Oskarom Nedbalom.	265
45. 7. 6. MŠaNO v Prahe oznamuje Dr. V. Maulemu v Bratislave podmienky, za akých bude sanovať SND.	266
46. 11. 6. Prezídium MŠaNO v Prahe píše referátu MŠaNO v Bratislave, že nemá námietok proti zmluve s Oskarom Nedbalom.	268
47. 12. 6. Prednosta prezídia MŠaNO v Prahe urguje na referáte MŠaNO v Bratislave podpísanie zmluvy s O. Nedbalom.	268
48. 15. 6. Dohoda referátu MŠaNO o spôsobe sanácie SND medzi MŠaNO a Družstvom SND.	270
49. 15. 6. Súhlas MŠaNO so zmluvou s Oskarom Nedbalom.	271
50. 21. 8. MŠaNO žiada referát MŠaNO v Bratislave o vyúčtovanie Jiráskovho fondu; referát MŠaNO v Bratislave má získať od Družstva SND prehľad príjmov a výdajov Jiráskovho fondu, ako aj vyúčtovanie stavby hereckého domu	271
51. 2. 10. Správa O. Šimáka o návšteve u Oskara Nedbala v SND.	272
52. 18. 10. List MŠaNO referátu MŠaNO v Bratislave o sanácii SND po príchode Oskara Nedbala.	273
53. 22. 10. List ministra R. Bechyni Oskarovi Nedbalovi o vyplatení štátnej subvencie.	274
54. 24. 10. Správa O. Šimáka o schôdzi Družstva SND dňa 20. 10. 1923.	276
55. 8. 11. Šimákova správa o schôdzi Družstva SND (7. novembra 1923), určená pre referát MŠaNO v Bratislave.	278
56. 22. 11. MŠaNO žiada referát MŠaNO o dôverné vyšetrenie rozdávania novín Slovákov v SND.	279
57. ? Zoznam členov výboru Družstva SND, ako ho zostavil O. Šimák.	280
Rok 1924	
58. 4. 1. Interný úradný záznam o návšteve Oskara Nedbala na referáte MŠaNO v Bratislave.	281
59. 11. 1. Správa Dr. Mauleho pre MŠaNO v Prahe o situácii v SND.	281
60. 11. 1. Vysvetlenie referátu MŠaNO pre MŠaNO v Prahe o novinách Slovákov v SND.	284
61. 23. 1. Správa Dr. Mauleho pre MŠaNO o divadelnej situácii na Slovensku.	285
62. 11. 3. Telegram Oskara Nedbala ministrovi Kállayovi o úspechu v Madride.	287
63. 19. 5. List Oskara Nedbala Družstvu Východoslovenského národného divadla v Košiciach.	288
64. 30. 9. Revízia divadelného fundusu SND.	289
65. 12. 12. SND v súvisi s povestami, že divadlo zarába veľké sumy, ale že sa v ňom zle hospodári, žiada referát MŠaNO o revíziu kníh divadelného účtovníctva.	290
66. 19. 12. Referát MŠaNO vysiela revízora do SND.	291
Rok 1925	
67. 29. 9. Žiadosť SND mestskej rade o povolenie usporadúvať nemecké divadelné predstavenia.	292
68. 21. 10. Zloženie výboru Družstva SND podľa volieb valného zhromaždenia.	293
69. 13. 11. Žiadosť Bohuslava Bezděka mestskej rade o povolenie umiestniť reklamograf nad hlavný vchod do SND.	293

70. 13. 11. Súhlas SND a vládneho zástupcu pri SND s umiestnením reklamografu na budove SND.	294
Rok 1926	
71. 5. 1. Žiadosť SND mestskej rade, aby vyslala do divadla komisiu, ktorá by posúdila nutnosť opráv budovy.	294
72. 12. 1. Zápisnica z mestskej kultúrnej komisie o účasti zástupcu mesta v správe Družstva.	295
73. 22. 1. Vysvetlenie vzťahov medzi Družstvom SND a riaditeľom SND, ako ho referát MŠaNO interpretuje Prezídium mestskej rady v Bratislave.	296
74. 11. 5. SND žiada referát MŠaNO v Bratislave vydať potvrdenie o divadelnej koncesii, aby sa ním mohlo preukázať pri zájazdoch, keď žiada povolenie hrať.	298
75. 12. 5. Referát MŠaNO potvrdzuje, že Oskar Nedbal a Václav Jiříkovský majú divadelnú koncesiu pre celé územie Slovenska.	298
76. 26. 8. Dr. Maule v mene referátu MŠaNO vyzýva Oskara Nedbala a Václava Jiříkovského uzavrieť novú zmluvu.	299
77. 30. 11. SND hlási Ministerstvu s plnou mocou pre správu Slovenska členov SND s cudzou štátnou príslušnosťou.	300
Rok 1927	
78. 26. 1. SND žiada Ministerstvo s plnou mocou pre správu Slovenska o podporu pri zájazde po slovenských mestách.	300
79. 2. 9. SND žiada slovenské oddelenie Ministerstva vnútra v Bratislave, aby obmedzilo podniky rôznych nemeckých a maďarských umeleckých spoločností.	301
Rok 1928	
80. 18. 1. SND (Václav Jiříkovský) píše referátu MŠaNO o finančnej situácii a súčasne predkladá výkazy príjmov a výdavkov.	302
81. 18. 2. SND (Václav Jiříkovský) predkladá referátu MŠaNO vyúčtovanie opernej a baletnej stagiony v Košiciach (20. 5. – 7. 7. 1927).	310
82. 20. 4. Župný úrad v Bratislave predkladá prezídiu referátu MŠaNO správu okresného úradu v Hlohovci o vystúpení SND v Hlohovci.	311
83. 29. 5. Prezídium referátu MŠaNO v Bratislave podáva správu MŠaNO v Prahe o rezignácii Oskara Nedbala na divadelné podnikanie.	311
84. 9. 6. MŠaNO v Prahe súhlasí s tým, aby Václav Jiříkovský na dobu od 1. 8. 1928 do 31. 6. 1929 sám vykonával funkciu riaditeľa a podnikateľa SND.	313
85. 9. 6. MŠaNO v Prahe oznamuje listom Oskarovi Nedbalovi, že súhlasí, aby Václav Jiříkovský prevzal na seba podnikateľské záväzky na dobu od 1. 8. 1928 do 31. 6. 1929.	313
86. 13. 6. SND oznamuje referátu MŠaNO výsledok rokovania s členmi orchestra o zmluve; konštatuje slabú návštevnosť činoherných predstavení.	314
87. 15. 6. Dr. Václav Maule odmieta dať záväzný prísľub, že po poštátnení SND sa platy členov orchestra vyrovnajú ostatným zemským alebo štátnym divadlám.	315
88. ? Prehľad zájazdov činohry SND v sezóne 1927/28.	316
89. 21. 8. Václav Jiříkovský podáva referátu MŠaNO prehľad činnosti SND na zájazdoch.	318
90. 25. 8. Referát MŠaNO v Bratislave oznamuje riaditeľstvu SND, že Václav Jiříkovský je jediným zodpovedným podnikateľom SND.	319
91. 31. 8. Oskar Nedbal žiada referát MŠaNO, aby ho na vlastnú žiadosť uvoľnilo z funkcie zodpovedného riaditeľa a podnikateľa SND.	320
92. 19. 9. Revízná správa referenta MŠaNO Františka Rojíčka o finančnom stave SND a jeho hospodárení.	320

93. 19. 11. MŠaNO v Prahe žiada referát MŠaNO v Bratislave o bližšie vysvetlenie deficitu SND (za mesiac október 1928).	325
Rok 1929	
94. 20. 3. Prejav poslanca Jozefa Siváka v parlamente pri príležitosti poštátneia ND v Prahe.	325
95. 9. 9. Oskar Nedbal žiada Václava Jiřikovského, aby do konca mesiaca vrátil do pokladnice SND 21.952,05 Kč, lebo sa očakáva revízia MŠaNO a Krajského úradu.	339
96. 23. 9. SND uvádza Krajskému úradu, akú situáciu má SND vo vzťahu k bratislavským Nemcom a Maďarom; zmieňuje sa o podmienkach na zájazdoch po slovenských mestách.	339
97. 23. 10. List MŠaNO (Dr. Zdeněk Wirth) SND o výsledku kontroly hospodárenia divadla.	340
Rok 1930	
98. 9. 4. SND (E. Rosol) oznamuje Krajskému úradu zájazd všetkých súborov do Prahy v rámci 10. výročia SND.	341
99. 30. 10. Referát MŠaNO v Bratislave informuje v správe MŠaNO v Prahe o kríze v SND a o schôdzi výboru Družstva SND.	343
100. 25. 11. A. Drařar navrhuje v liste Dr. K. Neumannovi podmienky, za ktorých by bol ochotný prevziať SND ako podnikateľ.	346
101. 9. 12. SND predkladá referátu MŠaNO prehľad hospodárskych výsledkov, ako aj príjmy z predstavení za mesiac november 1930.	347
102. 9. 12. SND predkladá referátu MŠaNO prehľad príjmov z predstavení za mesiac november 1930: „Ludové divadlo DSND“.	349
103. 9. 12. Vyhlásenie Karla Nedbala, že je ochotný prevziať SND po Oskarovi Nedbalovi ako podnikateľ od 1. 1. 1931 do konca sezóny.	351
104. 11. 12. Vyhlásenie A. Drařara, že je ochotný prevziať SND v Bratislave a VSND v Kořiciach ako splnomocnenec dočasného podnikateľa od 1. 1. 1931.	352
105. 12. 12. Žiadosť Oskara Nedbala MŠaNO v Prahe, aby ho uvoľnilo od 1. 1. 1931 z funkcie podnikateľa SND.	352
106. 29. 12. Protokol o oznámení Dr. Karla Neumanna, že Karel Nedbal sa stáva do konca sezóny 1930/31 dočasným podnikateľom SND.	353
107. 30. 12. MŠaNO v Prahe udeľuje Karlovi Nedbalovi dočasnú koncesiu ako podnikateľovi SND.	354
Rok 1931	
108. 22. 1. Oznámenie referátu MŠaNO v Bratislave na MŠaNO v Prahe o poverení Karla Nedbala viesť SND.	355
109. 7. 2. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za január 1931 a likvidačné konto Oskara Nedbala.	356
110. 19. 2. Sprievodný list SND (E. Rosol) Krajskému úradu k výkazom o hospodárskej situácii SND po smrti Oskara Nedbala.	360
111. 5. 3. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac február 1931.	361
112. 9. 3. SND (E. Rosol) predkladá Krajskému úradu komentár k hospodárskej situácii SND za mesiac február.	363
113. 18. 3. SND prosí mestské zastupiteľstvo v Trnave o finančnú podporu.	364
114. 20. 3. List Karla Nedbala Krajskému úradu o stave SND v prvých troch mesiacoch roku 1931.	365
115. 30. 3. Spravenie uznesenia Krajského výboru o povinnostiach riaditeľa SND vo vzťahu k absolventom Hudobnej a dramatickej akadémie v Bratislave.	366
116. ? Zájazd činohry SND v sezóne 1930/31.	367

117. 5. 6. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac máj, výkaz zájazdov za mesiac máj, likvidačné konto Oskara Nedbala k 31. máju 1931.	369
118. ? Prehľad činoherných a operetných zájazdov SND v mesiaci júni 1931.	372
119. 20. 8. Prehľad príjmov z predstavení SND v sezónach 1923 – 1931.	374
120. 20. 8. Likvidačné konto Oskara Nedbala zo dňa 5. júna 1931.	375
121. 2. 9. SND (K. Nedbal) predkladá Krajinskému výboru prehľad sezóny 1931/32, subvencie a podpory do 31. 12. 1930, subvencie a podpory od 1. 1. 1931 – 15. 8. 1931, prehľad opery v sezóne 1930/31, operety v sezóne 1930/31, činohry v sezóne 1930/31; celková štatistika sezóny 1930/31.	377
122. 22. 9. Dr. Šofferle podáva správu o situácii SND koncom sezóny 1930/31.	385
123. 9. 10. Prehľad činnosti SND za august 1931.	391
124. ? 10. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac október 1931.	393
125. 2. 11. SND (A. Drašar) zasiela Krajinskému úradu prehľad zájazdov činohry na vidiek v dňoch 17. 10. – 1. 11. 1931.	396
126. 10. 12. Prehľad výsledkov hospodárskej činnosti SND za november 1931. Rok 1932	398
127. 14. 1. Prehľad predstavení SND od augusta do konca decembra 1931.	400
128. 28. 1. Cyklostylovaný obežník MŠaNO o úsporných opatreniach v divadlách subvencovaných štátom.	401
129. 29. 1. SND hlási Krajinskému úradu, koľko prijalo slovenských hercov a herečiek v sezóne 1931/32.	402
130. 29. 1. A. Drašar informuje Krajinský úrad o činnosti SND od 23. augusta 1931 do konca januára 1932. Súčasne podotýka, že väčšina miest pre finančné ťažkosti odmieta ponúknuté slovenské predstavenia.	403
131. 30. 1. SND (A. Drašar) posielala Krajinskému úradu (Dr. L. Dvořák) zoznam ľudových predstavení s 50-percentnou zľavou v sezóne 1931/32.	404
132. ? Uznesenie Krajinského výboru o udelení subvencie pre SND na rok 1932.	405
133. 12. 2. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za december 1931 a január 1932.	408
134. 23. 2. Odpoveď SND (A. Drašara) referátu MŠaNO na prípis zo dňa 15. 2. 1932 čí. 2753 pres. 1932 MŠaNO v Bratislave; týka sa úsporných opatrení v divadle.	415
135. 12. 3. Udelenie subvencie MŠaNO v Prahe pre SND v Bratislave na rok 1932.	416
136. 22. 3. Prehľad sezóny SND v Košiciach (15. 10. 1931 – 31. 3. 1932) a iných mestách na východe, ako ho SND podáva referátu MŠaNO.	417
137. 24. 3. Rozpočet pre sezónu 1931/32 predkladá SND referátu MŠaNO v Bratislave.	418
138. 29. 3. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za február 1932.	419
139. 29. 3. Prehľad hospodárskych výsledkov v Košiciach za február 1932, ktorý SND predkladá referátu MŠaNO v Bratislave.	422
140. 9. 4. Prehľad hospodárskych výsledkov za marec 1932 predkladá SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave.	423
141. 15. 4. Súhlas Krajinského úradu v Bratislave s obmedzením hostovania zahraničných divadelníkov.	429
142. 3. 5. Oznámenie MŠaNO (minister Dr. Dérer) referátu MŠaNO v Bratislave o udelení štátnej subvencie SND na rok 1932.	430
143. 11. 5. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za apríl 1932.	431
144. 14. 5. Žiadosť SND (A. Drašar) referátu MŠaNO o obmedzenie pohostinských vystúpení zahraničných nemeckých súborov na scéne SND.	434

145. 20. 6. Prehľad zájazdov činohry SND v máji 1932 s uvedením dňa, miesta predstavenia a finančného príjmu z neho.	435
146. 13. 6. List ministra Dr. Ivana Déreera referátu MŠaNO o úsporných opatreniach v divadlách subvencovaných štátom.	440
147. 21. 6. Prehľad hospodárskych výsledkov za máj 1932, ktorý SND (A. Drašar) predkladá referátu MŠaNO v Bratislave.	441
148. 2. 8. SND podáva prehľad Krajinskému úradu o pomere medzi českými a slovenskými predstaveniami.	444
149. 29. 8. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu bilanciu divadelnej sezóny 1931/32, vrátane prehľadov príjmov od sezóny 1923/24 a počtu slovenských a českých predstavení od 1928/29.	446
150. 24. 9. Zápisničné potvrdenie dohody o slovenských činoherných a operných predstaveniach medzi vedením SND a Krajinským výborom.	451
151. 5. 9. Odpisy listov o novej zmluve orchestra SND a podnikateľa A. Drašara, ktoré SND predložilo referátu MŠaNO.	452
152. 7. 9. Oznámenie MŠaNO (minister Dr. Dérer) o udelení štátneho príspevku 100.000,- Kč.	454
153. 8. 9. Drašarovo hlásenie Krajinskému úradu o polovici činoherných inscenácií, ktoré SND odohralo v slovenčine. Vykazoval oveľa vyšší počet slovenských predstavení, než ich bolo za minulých vedení SND.	455
154. 21. 9. Prehľad abonement v sezóne 1932/33 SND v Bratislave.	456
155. 14. 10. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac august a september 1932.	464
156. 25. 10. Prehľad SND v Bratislave a v Košiciach (sezóny 1930/31, 1931/32), ako ho SND predložilo referátu MŠaNO v Bratislave.	467
157. 29. 10. Pripomienky MŠaNO k repertoáru SND na sezónu 1932/33.	468
158. 3. 11. Oznámenie SND (A. Drašar) prezídiu referátu MŠaNO o záväzku na porade Krajinského výboru (odpoveď na prísis zo dňa 22.10.1932).	469
159. 6. 11. Vyjadrenie A. Drašara prezídiu referátu MŠaNO v Bratislave k útokom novin Slovák a Národný denník.	470
160. 10. 11. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac október 1932.	472
161. 22. 11. Žiadosť SND (A. Drašar) Krajinskému úradu, aby obmedzil povolenia vystupovať rôznym zahraničným umelcom v Redoute (znižuje sa počet filmových predstavení a odčerpáva sa publikum SND).	475
162. 30. 11. Minister školstva a národnej osvety Dr. I. Dérer poveruje Dr. Adolfa Chaloupku previesť vyšetrovanie sťažností na podnikateľa SND Antonína Drašara.	477
163. 2. 12. Návrh SND (A. Drašar) Krajinskému výboru, že ihneď vylúči operetu z repertoáru, ak dostane od Krajinského výboru ročne 220.000,- na úhradu straty.	478
164. 20. 12. Správa o výsledku vyšetrovania sťažností na A. Drašara, ktorej prieklep Dr. Chaloupka zaslal na referát MŠaNO do Bratislavy.	479
165. 22. 12. I. Zbor Slovenskej ligy žiada referát MŠaNO o odpoveď, či považuje za vhodný objektívny rozhovor o SND a kto sa zúčastní ankety I. Zboru Slovenskej ligy za referát MŠaNO.	487
166. 26. 12. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac november 1932, ako ho predkladá SND referátu MŠaNO v Bratislave.	497
167. 27. 12. Subvencie slovenských miest SND v Bratislave v rokoch 1930, 1931 a 1932.	500
Poznámky	504

Dokumenty 1933 – 1938
Zápas o zmysel a podobu SND
(1920 – 1938)

Dokumenty

Rok 1933

1. 17. 1. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za december 1932, ako ho predložilo SND referátu MŠaNO v Bratislave. 528
2. 19. 1. Odpoveď referátu MŠaNO na výzvu I. Zboru Slovenskej ligy (téma: anketa o poslaní SND). 530
3. 30. 1. Zápisnica z ankety I. Zboru Slovenskej ligy „Či plní Slovenské národné divadlo svoje kultúrne a národné poslanie“, ktorá sa konala dňa 30. januára 1933 v budove Obchodnej komory v Bratislave. 531
4. 3. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac január 1933. 570
5. 4. 3. Sťažnosť A. Drašara na referát MŠaNO, že nedostáva výnosy z kina Redouta v Bratislave, zatiaľ čo Družstvo SND má výnosy z kín v Nitre, Košiciach a v Prešove, hoci SND už vôbec nepodporuje. Dožaduje sa štátnej subvencie ako náhrady. 573
6. 8. 3. Hlásenie SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave o ukončení jarnej sezóny v Košiciach. 574
7. 8. 3. Žiadosť SND (A. Drašar) na Krajinský úrad, aby – so zreteľom na zájazdy SND do Prešova, Košíc a Nitry – dostávalo poplatky z kín v týchto mestách. 575
8. 14. 3. SND (K. Laštuvka) predkladá Krajinskému úradu prehľad českých a slovenských predstavení od začiatku sezóny do 14. marca 1933. 576
9. 22. 3. Upozornenie, ktoré referát MŠaNO v Bratislave posielala MŠaNO v Prahe, aby sa Drašar mohol zavčas vyjadriť k budúcej zmluve za zmenených predpokladov. 579
10. 24. 3. Prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac február 1933, ako ho SND (A. Drašar) predkladá referátu MŠaNO v Bratislave. 580
11. 28. 3. Štatistický výkaz o vzťahu študentov k opere, operete, českej a slovenskej činohre, ako ho SND predložilo referátu MŠaNO v Bratislave. 583
12. 28. 3. Hlásenie SND referátu MŠaNO v Bratislave o incidente pri predstavení Vaszaryho veselohry Oženil som sa s anjelom. 584
13. 30. 3. Správa referátu MŠaNO o priebehu ankety o poslaní SND, ktorá sa konala 30. januára 1933. 585
14. 31. 3. Nepodpísaný rozbor postavenia Karla Nedbala ako podnikateľa. List je adresovaný Karlovi Nedbalovi. Odosielateľ neznámy (JUDr. Radomír Kuba?). 588
15. 3. 4. Prosba Krajinského výboru referátu MŠaNO v Bratislave, aby sa vykonala náprava v SND na základe ankety, ktorá sa konala 30. januára 1933; súčasne prikladá list I. Zboru Slovenskej ligy. 591
16. 28. 4. Vyjadrenie A. Drašara k memorandu členstva SND proti zníženiu platov o 10 %. 594
17. 28. 4. Žiadosť Henricha Kurthu Policajnému riaditeľstvu o povolenie rozširovať leták proti maďarským operetám. 598
18. 29. 4. Úradné hlásenie Policajného komisariátu čís. I. v Bratislave o predvedení zatknutých pri demonštrácii v SND dňa 29. apríla 1933. 599
19. 30. 4. Správa vyslaného policajného komisára o priebehu demonštrácie v SND dňa 29. apríla 1933. 601

20. 30. 4. Žiadosť SND (A. Drašara) na referát MŠaNO, aby rozhodol, kto zaplatí deficit zapríčinený demonštráciou pri predstavení operety Ples v hoteli Savoy. 603
21. 3. 5. Policajné riaditeľstvo podáva hlásenie o demonštrácii pri predstavení operety Ples v hoteli Savoy dňa 29. apríla 1933. 605
22. 5. 5. Správa referátu MŠaNO v Bratislave MŠaNO v Prahe o demonštrácii pri predstavení operety Ples v hoteli Savoy. 606
23. 5. 5. Prehľad platov členov činohry SND v sezónach 1930/31, 1931/32, 1932/33. 609
24. 8. 5. Fraňo Devinský ponúka Krajinskému úradu, že by prevzal vedenie Slovenského národného divadla. 611
25. 10. 5. Leopold Ferenc, hlavný účtovnícky tajomník, predkladá Krajinskému úradu správu o revízii hospodárenia v SND. 612
26. 10. 5. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac marec 1933. 614
27. 11. 5. Požiadavka MŠaNO v Prahe na referát MŠaNO v Bratislave, aby podal správu o proteste členstva SND proti zníženiu platov. 617
28. 18. 5. Udelenie subvencie MŠaNO v Prahe SND v Bratislave (400 000,- Kč), ako aj požiadavka rokovať s A. Drašarom o znížení štátnej subvencie. 619
29. 23. 5. Prehľad predstavení SND v sezóne 1932/33, ktorý predložilo SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave. 620
30. 29. 5. Uznesenie Krajinského výboru o znížení platov v SND. 621
31. 12. 6. Petícia členov slovenského súboru SND Zastupiteľstvu mesta Košíc o sociálnom postavení hercov. 623
32. 13. 6. Oznámenie A. Drašara Jankovi Borodáčovi, šéfovi činohry SND, a Andrejovi Bagarovi, dôverníkovi SND, o odovzdaní mzdového sporu právomoci Krajinského výboru. 623
33. 13. 6. Žiadosť SND ku Krajinskému výboru, aby čo najskôr rozsúdil spor medzi členstvom slovenského súboru činohry SND a riaditeľom SND A. Drašarom. 624
34. 20. 6. List A. Bagara a J. Borodáča v mene slovenského súboru SND Výboru Slovenskej krajiny o zmluve pre slovenský súbor. 626
35. 20. 6. Výsledky hospodárenia SND za apríl 1933, ako ich predkladá SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave. 628
36. 27. 6. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac máj 1933. 630
37. 1. 7. Odpis správy o revízii hospodárenia SND, ktorú Krajinský úrad predkladá prezídiu referátu MŠaNO v Bratislave. 634
38. 1. 7. Oznámenie MŠaNO v Prahe, že neberie na vedomie vyhlásenie A. Drašara, ktorým sa od 1. 5. 1933 vzdáva finančnej zodpovednosti za stav SND. 637
39. 10. 7. Udelenie štátneho príspevku MŠaNO v Prahe SND v Bratislave na rok 1933 (450.000,- Kč). 638
40. 2. 8. Výkaz zamestnanosti členstva SND, ktorý SND (A. Drašar) predložilo referátu MŠaNO v Bratislave. 639
41. 24. 8. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac jún 1933; rozvedenie konta subvencií za sezónu 1932/33. 641
42. 5. 9. Rada mesta Košíc predkladá požiadavky členov slovenského súboru SND. 646
43. 13. 9. Výstražné varovanie referátu MŠaNO v Bratislave MŠaNO v Prahe, že A. Drašar pri zníženej subvencii nebude ďalej môcť viesť SND ako podnikateľ. 646
44. 13. 9. Správa referátu MŠaNO v Bratislave MŠaNO v Prahe o skončení sporu (zníženie platov) a podpísaní zmluvy na sezónu 1933/34. 647

45. 13. 9. Správa referátu MŠaNO o postoji A. Drašara k slovenskej činohre odoslaná na MŠaNO v Prahe.	648
46. 13. 9. Referát MŠaNO v Bratislave (Koloušek) predkladá MŠaNO v Prahe návrh na repertoár SND na sezónu 1933/34.	649
47. 19. 9. Upozornenie MŠaNO (Dr. Wirth) v Prahe referátu MŠaNO v Bratislave, aby riaditeľ prezieravejšie vyberal repertoár divadla.	652
48. 27. 9. Udelenie zvláštneho štátneho príspevku MŠaNO v Prahe na zakúpenie prírastkov fundu inštruku (100 000,- Kč).	652
49. 16. 10. Prehľad hospodárskych výsledkov za august a september 1933 predkladá SND (A. Drašar) Břetislavovi Kolouškovi (referát MŠaNO) v Bratislave.	653
50. 17. 10. Správa Policajného riaditeľstva Prezidiu Krajinského úradu o priebehu demonštrácií v SND dňa 28. 9. 1933 a 12. 10. 1933.	657
51. 21. 10. Stanovisko Karla Nedbala k sporu s Družstvom SND.	659
52. 23. 10. List JUDr. Radomíra Kubu Břetislavovi Kolouškovi o spore Karla Nedbala s Družstvom SND.	661
53. 3. 11. Udelenie subvencie MŠaNO v Prahe SND v Bratislave (400.000,- Kč ako „ďalší štátny príspevok na rok 1933“).	662
54. 10. 11. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac október 1933.	663
55. 23. 11. Gážový rozdiel slovenskej činohry od 15. augusta do 31. decembra 1933.	666
56. 29. 11. Prehľad počtu činoherných predstavení SND v sezóne 1932/33.	667
57. 15. 12. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac november 1933.	668
58. 21. 12. Udelenie subvencie MŠaNO v Prahe SND v Bratislave (150.000,- Kč na sezónu v Košiciach.)	670
59. 7. 12. Prehľad počtu predstavení SND od augusta 1933 do decembra 1933.	670
60. 31. 12. Prehľad počtu slovenských predstavení v sezónach 1930 – 1934 (do konca kalendárneho roku 1933).	671
61. 31. 12. Prehľad slovenských hier v SND v sezóne 1932/33 a v sezóne 1933/34 až do 31. 12. 1933.	672
Rok 1934	
62. 27. 1. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac december 1933.	673
63. 29. 1. Postoj referátu MŠaNO k súdnemu sporu Družstva SND s Karlom Nedbalom. Informácia pre MŠaNO v Prahe.	676
64. 3. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac január 1934.	677
65. 10. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac február 1934.	678
66. 17. 4. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac marec 1934.	681
67. 16. 5. Ministerstvo vnútra v Prahe varuje krajinského prezidenta v Bratislave pred použitím krajinskej subvencie v prospech slovenských členov SND.	684
68. 18. 5. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac apríl 1934.	685
69. 30. 8. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac máj 1934.	688
70. 1. 9. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac jún 1934.	692
71. 6. 9. Subvencia SND v sezóne 1933/34, prehľad prevádzky SND v sezóne 1933/34.	694

72. 17. 11. SND (A. Drašar) predkladá referátu MŠaNO prehľad hospodárskych výsledkov SND za september a október 1934.	697
73. 28. 11. List Družstva SND (Dr. Ivanka, Dr. Rapant) Krajinskému výboru, ktorým potvrdzujú príjem 100,- Kč ako zápisné na päť podielov Družstva.	701
74. 18. 12. SND (A. Drašar) informuje prezídium referátu o výsledku zájazdu SND do Viedne (18. 12. 1934) so Smetanovou Hubičkou.	702
Rok 1935:	
75. ? Zoznamy angažovaných slovenských členov SND v rokoch 1930 – 1935.	703
76. 28. 1. SND (A. Drašar) predkladá referátu MŠaNO prehľad hospodárskych výsledkov za november a december 1934.	705
77. 27. 2. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac január 1935.	711
78. 27. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac február 1935.	714
79. 28. 3. List SND (A. Drašar) referátu MŠaNO o demonštrácii pri premiére operety Ples v hoteli Savoy a jej filmovom uvedení v bratislavskom kine Atlon na koncesiu Slovenskej ligy.	717
80. 11. 4. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac marec 1935.	718
81. 9. 7. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac apríl 1935.	721
82. 10. 7. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac máj 1935.	724
83. 21. 8. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac jún 1935.	727
84. 22. 8. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad sezóny 1934/35.	729
85. 7. 10. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac september 1935.	732
86. 7. 11. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac október 1935.	734
87. 10. 12. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac november 1935.	736
Rok 1936:	
88. ? Prehľad subvencií slovenských miest SND v Bratislave.	740
89. 10. 1. Odpovede SND na deväť bodov dotazníka Krajinského úradu č. 383.074/1935-6 o slovenskosti SND.	741
90. 20. 1. Prehľad hospodárskych výsledkov za december 1935 predkladá SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave.	746
91. 20. 1. Prehľad počtu predstavení v Košiciach a na vidieku v sezóne 1934/35.	749
92. 23. 1. Subvencia Krajinského výboru SND na rok 1936. Analýza skutkového stavu a návrh na uznesenie.	749
93. 23. 1. Uznesenie Krajinského výboru zo dňa 23. januára 1936 o subvencii pre SND na rok 1936.	753
94. 26. 2. Žiadosť SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave o povolenie zájazdu na Podkarpatskú Rus.	754
95. 3. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac január 1936.	755
96. 9. 3. Žiadosť MŠaNO v Prahe Ministerstvu financií v Prahe o povolenie výplaty 10.000,- Kč ako podpory pre SND pri jeho zájazde na Podkarpatskú Rus.	758
97. 18. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac február 1936.	759
98. 23. 4. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac marec 1936.	762

99. 8. 5. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac apríl 1936.	766
100. 25. 5. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému výboru prehľad slovenských operných a činoherných inscenácií, ako aj prehľad o sezóne 1935/36; prehľad slovenských predstavení v sezóne 1931/32, 1934/35.	768
101. 20. 6. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac máj 1936.	770
102. 24. 8. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac jún 1936.	775
103. 25. 8. Odvolanie sa SND proti námietkam tlače o pomere činohry, opery a operety v SND. SND predkladá prezídiu referátu MŠaNO v Bratislave prehľad prevádzky.	778
104. 25. 8. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND v sezóne 1935/36, konto subvencií a príjmy českej a slovenskej činohry.	781
105. 27. 8. Prehľad pôvodných slovenských a českých diel uvedených v SND od 1. augusta 1935 do 35. júla 1936.	796
106. 4. 9. Odpoveď na list prezídia referátu MŠaNO v Bratislave vo veci žiadosti Hany Stykovej o preloženie zo slovenskej do českej činohry.	797
107. 8. 9. Prehľad sezón 1935/36 a 1936/37, ako ho podáva SND (A. Drašar) referátu MŠaNO v Bratislave.	798
108. 10. 10. Prehľad hospodárskych výsledkov za august a september 1936 predkladá SND (A. Drašar) prezídiu referátu MŠaNO v Bratislave.	811
109. 11. 11. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac október 1936.	813
110. 23. 11. Zoznam slovenských členov SND v sezóne 1936/37, zoznam slovenských adeptov dramatického umenia, zoznam slovenských premiér v sezóne 1935/36, gáže slovenského personálu.	816
111. 25. 11. Sprievodný list SND (A. Drašara) k vyžiadaným výkazom o počte slovenských predstavení.	822
112. 27. 11. Stav členstva SND v sezónach 1931/32 a 1935/36.	823
113. 19. 12. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac november 1936.	824
Rok 1937:	
114. 8. 1. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac december 1936.	827
115. 6. 2. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac január 1937.	830
116. 18. 2. Účtovnícky riaditeľ L. Ferenc podáva adm. odd. 6. Krajinského úradu správu o revízii hospodárenia SND.	833
117. 19. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac február 1937.	835
118. 19. 4. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac marec 1937.	838
119. 10. 5. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac apríl 1937.	841
120. 22. 6. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac máj 1937.	843
121. 6. 9. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac jún a júl 1937.	846
122. 7. 9. Prehľad počtu a príjmov z predstavení v sezónach 1925 – 1937.	850
123. 8. 9. Prehľad sezóny 1936/37 v SND.	851
124. 9. 9. Rozvedenie konta subvencií SND v sezóne 1936/37.	869

125. 27. 9. Prijmy SND od 13. do 21. septembra 1937 v dňoch smútku za zosnulým prezidentom ČSR T. G. Masarykom.	870
126. 18. 10. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac august a september 1937.	871
127. 8. 11. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac október 1937.	874
128. 9. 12. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac november 1937.	876
129. 28. 12. List SND (A. Drašar) Krajinskému úradu o postavení slovenských členov SND, najmä mladých absolventov Hudobnej a dramatickej akadémie.	879
130. 28. 12. SND odpovedá Krajinskému úradu na sťažnosť, prečo SND neusporadúva operné predstavenia na zájazdoch po Slovensku.	880
Rok 1938:	
131. 10. 1. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac december 1937.	881
132. 12. 2. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac január 1938.	883
133. 22. 3. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac február 1938.	886
134. 31. 3. Žiadosť členov českej činohry SND Krajinskému výboru, aby dostávali rovnaké výhody ako členovia ostatných telies SND.	888
135. 31. 3. Prehľad prevádzky SND v Bratislave a VSND v Košiciach, ako aj pôvodných diel a slovenských prekladov od 15. augusta 1937 do 31. marca 1938.	889
136. 1. 4. Prehľad zájazdov činohry a operety VSND od 1. apríla 1938.	891
137. 2. 4. SND (A. Drašar) informuje Krajinský výbor o zájazdoch operety VSND od 1. apríla 1938 do 30. júla 1938.	894
138. 22. 4. SND (A. Drašar) predkladá Krajinskému výboru prehľad hospodárskych výsledkov za mesiac marec 1938.	895
139. 16. 5. Prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac apríl 1938.	898
140. ?. 6. Prehľad slovenských prekladov v SND v sezónach 1931 – 1938.	903
141. 16. 5. Hlavný účtovnícky riaditeľ podáva III. skupine Krajinského úradu výsledok revízie hospodárenia SND.	905
142. 18. 6. SND (A. Drašar) žiada Krajinský výbor, aby prispel polovicou na úhradu deficitu 214.000,- Kč, ktorým sa skončila sezóna 1937/38.	917
143. 29. 8. Správa o revízii hospodárenia v SND v Bratislave a vo VSND v Košiciach.	917
144. 22. 9. Žiadosť SND (A. Drašar) Krajinskému úradu (Dr. Karel Dvořák) o vyplatenie subvencie pred 1. 10. 1938.	921
145. 22. 10. Minister Černák menuje Dr. Dušana Úradníčka komisárom pre SND.	921
Rok 1939:	
146. 24. 1. SND (Dr. Dušan Úradníček) predkladá Krajinskému úradu prehľad hospodárskych výsledkov SND za mesiac november 1938.	922
Poznámky	924
Registre	931